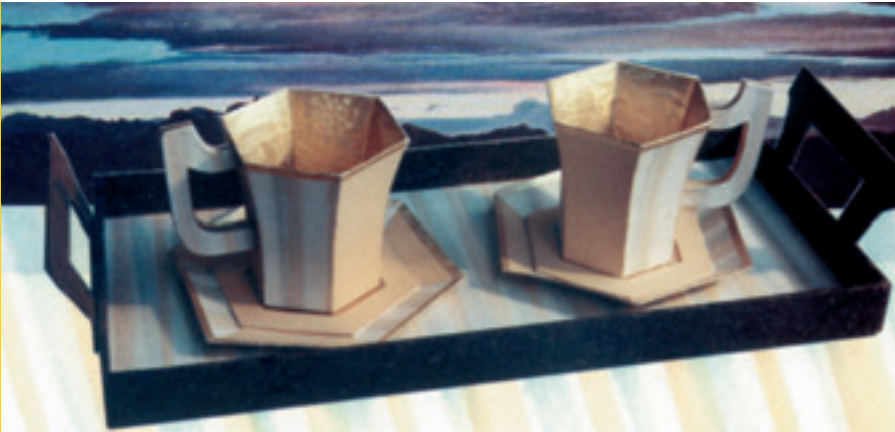

1

Se ei voi olla pahvia – vai voiko se olla?

Kreuzberg Berliinissä on aina ollut omintakeisten persoonien ja ideoiden tyyssija. Huolimatta Berliinin vapautumisen jälkeisistä perinpohjaisista muutoksista ja valtavasta uudelleen rakentamisen aallosta mahtavine nykyaikaisine lasi- ja betoniluomuksineen, tämä alue keskellä Saksan pääkaupunkia on kyennyt säilyttämään osan vanhan Berliinin viehätysvoimasta. Julia Büttelmannilla, vuonna 1961 syntyneellä kirjansitojamestarilla, on täällä studiosa. Oleskeltuaan pitkään ulkomailla saavuttaen osaamisellaan lukuisia tunnustuksia ja palkintoja erilaisissa yhteyksissä, muun muassa ensipalkinnon Berliinin käsityötaitokilpailussa, hän asettui kuitenkin lopulta juuri Berliiniin. Eikä tämä tapahtunut sattumalta! Tämän taiteilijan poikkeuksellisilla töillä on taipumusta heijastaa syntysijojensa ympäristöä, kontrastisena sekoituksena futurismia ja nostalgiaa.

Kuva 1: Kenkäluomus "Evita", 1996, korkeakorkoisten sandaalien numero on 37. Ne on tehty päällystetystä kartongista, painetusta paperista ja pahvista.

Kuva 2: "Collective Cups", 1998, kahden kupin ja tarjottimen kokonaisuus, joka on tehty paperista, kartongista ja pahvista.

Kuva 3: "Heat-shaped Commode", 1997; 500 mm korkea lipasto, jossa on kaksi vetolaatikkaa, tehtynä lakatusta paperista ja pahvista.

Hänen pientä kauppaansa Riemannstrassen varrella kutsutaan "Papp-Showksi" – pahvinäytökseksi. Se on myynti- ja näyttelytila, studio ja työpaja – kaikki yhdessä. Vaaleanpunaiset portaat johtavat vieraat rakennukseen, joka on niin tyyppillinen tälle keisari Wilhelmin aikaiselle alueelle. Käsityöläisten, muotitaiteilijoiden ja suutarien, pesijättärien ja räätäleiden sukupolvet toisensa jälkeen ovat työskennelleet näissä tiloissa jalostaen luovuuttaan ja elämänfilosofioitaan sekä hengentitimensä strategioita. Näyttäisi siltä, että Julia Büttelmannin työt ikään kuin välittäisivät häivähdyksen siitä ironiasta, jonka väki täällä kohtasi raskaan arkipäivän koetuksissa.

"Kaikki tuntevat nämä esineet, pienet arkiset asiat keskellämme: maljakko, kenkä, kaappi, jossa on vetolaatikat, tai jotain muuta. Meillä jokaisella on oma henkilökohtainen käsityksemme näiden tavaroiden muodosta ja materiaalista. Julia Büttelmannin taide antaa näille asioille kuitenkin uuden sisällön. Taiteilija muokkaa ilmeisen vähäarvoiseksi materiaaliksi koettua pahvia muuntamalla sen perinteisiä muotoja ja käyttötapoja. Hän yllättää meidät äkkiarvaamatta mitä taiteellisimmalla tavalla. Hän jatkaa toisaalla kirjansitojan perinteitä äärimmäiseen tarkkuuteen pystyvällä käsityötaidolla, mutta taas toisaalta hän unohtaa tämän ja yhdistää oivalluksia ja materiaalia kar-

keiksi, mutta silti aistikkaiksi muodon mielikuviksi.

Julia Büttelmannin luovuuden perusaiheksia ovat mielikuvitus ja ironia. Pahvista tehty muki muuntuu hyötyesineestä viitteelliseksi esineeksi, joka avaa meille kohteestaan aivan uuden sisällön sekä fyysisen kosketuksen näkökulman. Teokset ovat aidon esikuvansa tuntuksia, mutta surrealistisia, ja niitä karakterisoi vielä tämän lisäksi töissä piilevä hyvä huumori," kuten alan ikoni Ruth Mahr luonnehtii tämän paperia ja pahvia hyödyntävän taiteilijan töitä. Berliner Zeitung kirjoittaa näin: Nimi "Papp-Show" kertoo kaiken, koska kaikki hänen pahviset esineensä

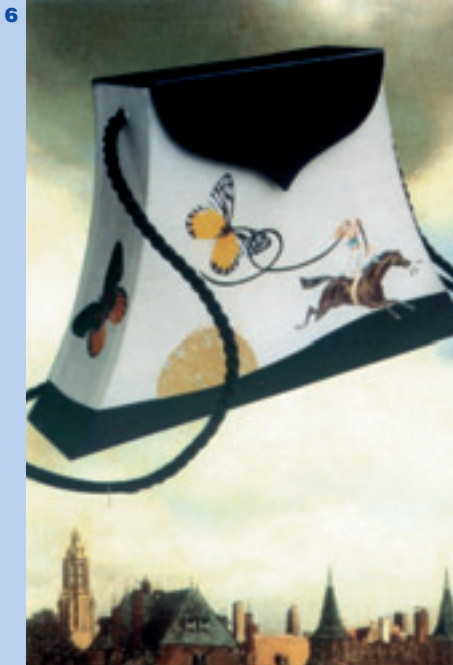

Kuva 4: "Red Star", 1997;
900 mm korkea ja 900 mm leveä
tuoli paperista, pahvista ja nahasta.

ovat pienimuotoisia esityksiä "toisenlaisesta tavasta nähdä ja kokea". Voit ihailia ensisilmäyksestä värikylläisiä ja muodoiltaan aistikkaita pahvikasseja, joiden kantohihnoina ovat kiiltävästä langasta ketjuksi virkatut silmukat. Mutta, jos katsot tarkemmin, huomaat aistikkaan kassin pinnassa rahvaanomaisen ja sottaisen kinkkumakkaraa kuvaavan koristeen.

Entä mitä taiteilija itse sanoo töistään? – Innostukseni paperista heräsi jo lapsena, kun sain puhallettavan kiinalaisen paperipallon. Siinä oli kaikki ne ominaisuudet, jotka yhä vieläkin saavat minut haltioihini. Se oli kevyt, mutta silti äärimmäisen kes-

Kuva 5: "Bedside Table", 1997; 600 mm korkea ja 500 mm leveä pöytä lakatusta paperista ja pahvista.

Kuva 6: "Shoulder Bag", 1997; 280 mm korkea ja 300 mm leveä kantolaukku painetusta paperista, kartongista ja nahasta.

Kuva 7: "Wristwatches", 1997; lakattua paperia ja kartonkia.

tävä rakenteeltaan – ja mikä tärkeintä, se tuotti suurta iloa. Minun ideani kehittyvät hitaasti. Kirjansitojana teen tietysti laatikoita ja lokerikkoja. Nämä saavat muodon käytettäviksi pieninä vetolaatikoita sisältävinä kaappeina ja pöytinä sängyn vieruksessa. Kassit ja korut tulivat myöhemmin. Minulla oli tilaisuus tehdä pahvisia kenkiä vuosikausia, kiitos saamalleni apurahalle, jonka turvin pystyin kehittämään itselleni uuden tavan prosessoida paperia.

Voitaisiinko hänen kenkäluomuksiaan todella käyttää? Vastaus on ei. Ne ovat yksinkertaisesti vain koriste-esineitä. Mutta mitkä todella kiehtovan muodikkaat ken-

gät kestävät tänä päivänä pitkäaikaista käyttöä? Se hämmästyttävä tapa, jolla hän etäännyttää esineen sen alkuperäisestä käyttötarkoituksesta katsomalla asioita tavanomaisuudesta poikkeavasta näkökulmasta, antaa esineille toisenlaisen värikylläisen muotosisällön sekä katsojalle uudenlaisen hetkellisen elämyksen.

Julia Büttelmannin teokset ovat kestäviä. Hänen vankka käsityötaitonsa ja työtönsä mahdollistavat tämän. Hänen tukemia laatikoita ja pieniä lipastoja voidaan käyttää kaikenlaisten tavaroiden säilyttämiseen, kuten hänen tekemiään kelloja ja kaulakoruja niin ikään. Ne ovat myös

hinnaltaan edullisia, koska tekijä ei halua, että hänen taiteensa on nähtävissä vain näyttelyissä ja museoissa. Niiden pitää löytää tiensä sellaisille ihmisille, jotka haluavat jakaa hänen kanssaan uusiin elämyksiin sisältyvän kokemuksen riemun.

"Papp-Show" Kreutzbergissa on ehdottomasti kaikille Berliinissä vieraileville tutustumisen arvoinen kohde, jos kuka on kiinnostunut paperitaiteesta – vaikkapa vain uteliaisuudesta todeta, miten äärettömän toisenlaista, jännittävää ja innostavaa työskentely paperin ja pahvin kanssa voi olla.

Manfred Schindler